

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΕΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ II***
14 Μαρτίου - 6 Ιουνίου 2014
Κάθε Παρασκευή, 16.00-18.00
στο αμφιθέατρο του ΙΕΚ ΠΑΣΤΕΡ , Εθνικής Αμύνης-Τσιμισκή (2^{ος} όροφος)

*Λόγω της ιδιαίτερης ανταπόκρισης του κοινού στο πρόγραμμα, έχει ήδη συμπληρωθεί το τμήμα I της Πέμπτης από 13 Μαρτίου έως 5 Ιουνίου, 14:00-16:00 στο ΚΜΣΤ, στη Μονή Λαζαριστών, και οργανώθηκε ένα δεύτερο τμήμα II, κάθε Παρασκευή, 16:00-18:00 με έναρξη από Παρασκευή 14 Μαρτίου έως 6 Ιουνίου, που θα πραγματοποιείται στο αμφιθέατρο του ΙΕΚ ΠΑΣΤΕΡ (Εθνικής Αμύνης & Τσιμισκή, 2^{ος} όροφος), ύστερα από αίτημα του ΙΕΚ να παρακολουθήσουν οι σπουδαστές του το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΚΜΣΤ.

*Για την ορθή λειτουργία και των 2 τμημάτων λόγω των περιορισμένων θέσεων, τόσο στη Μονή Λαζαριστών όσο και στο αμφιθέατρο του ΙΕΚ ΠΑΣΤΕΡ, δεν είναι δυνατή η αλλαγή του χώρου σε όσους έχουν ήδη δηλώσει συμμετοχή για το τμήμα που θα πραγματοποιείται στη Μονή Λαζαριστών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Με την 'Εισαγωγή στη Μουσειολογία' εξετάζονται θέματα προστασίας, ερμηνείας και επικοινωνίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από την παρουσίαση της ιστορίας των μουσείων και της συγκρότησης συλλογών μέσα στον χρόνο. Η αφήγηση περιλαμβάνει παραδείγματα από την αρχαιότητα, τον Μεσαίωνα, την Αναγέννηση έως την καθιέρωση του σύγχρονου δημόσιου μουσείου και την ανάπτυξή του κατά τον 18^ο και 19^ο αι. Παρουσιάζεται η εξέλιξη στην Ευρώπη και στην Αμερική ερευνώντας παράλληλα την κοινωνική, ιδεολογική και εκπαιδευτική διάσταση, τους τρόπους διαμόρφωσης της γνώσης μέσα στο μουσειακό περιβάλλον και την ερμηνεία του υλικού πολιτισμού, την αρχιτεκτονική και την σχέση της με την αντίληψη για το ρόλο των μουσείων. Παράλληλα εξετάζεται η ιστορία των πρώτων συλλογών και μουσείων στην Ελλάδα: από τους Ευρωπαίους περιηγητές κατά τον 15^ο έως τον 19^ο αιώνα έως τις ενέργειες του νεοσύστατου ελληνικού κράτους για την προστασία των αρχαιοτήτων και την ίδρυση των πρώτων μουσείων στην πρωτεύουσα και στην περιφέρεια.

Στο πλαίσιο αυτό θα παρουσιαστούν ειδικότερα οι θεσμοί και τα μουσεία τέχνης στην Ελλάδα από το β' μισό του 19^{ου} αιώνα έως το α' μισό του 20^{ου} αιώνα. Θα γίνει εκτενής αναφορά στην ανάπτυξη των καλλιτεχνικών θεσμών και της κρατικής παρέμβασης σε εικαστικά ζητήματα, στην ανάπτυξη των ιδιωτικών συλλογών και της αναδυόμενης αγοράς τέχνης. Στη συνέχεια θα ακολουθήσει παρουσίαση του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, που θα περιλαμβάνει το ιστορικό ίδρυσης, πλοήγηση στη συλλογή Κωστάκη και στις υπόλοιπες συλλογές και τα αρχεία του ΚΜΣΤ, καθώς και ανάπτυξη του προγράμματος εκθέσεων και διεθνών συνεργασιών του ΚΜΣΤ.

Με τον κύκλο διαλέξεων για την 'Προληπτική Συντήρηση' εξετάζονται βασικές αρχές διαχείρισης, προστασίας και διατήρησης έργων τέχνης και τα χαρακτηριστικά της

προληπτικής συντήρησης, μιας επιστήμης που θα μπορούσε να οριστεί ως το σύνολο των τεχνικών και οικονομικών σκέψεων, καθώς και των επιστημονικών μεθόδων που υφίστανται και εφαρμόζονται, με στόχο την ασφαλή και αποτελεσματική διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η παρουσίαση αναφέρεται στη γέννηση, την πορεία και την εξέλιξη της συγκεκριμένης επιστήμης, καθώς επίσης και στις μεθόδους πρόβλεψης και πρόληψης φθορών, αλλοιώσεων και αρνητικών διαφοροποιήσεων των αντικειμένων της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως π.χ. σε μεμονωμένα έργα τέχνης, σε μεικτές μουσειακές συλλογές, αρχεία κ.λπ. Θα πραγματοποιηθεί εκτενής και λεπτομερής αναφορά στις φυσικοχημικές μεθόδους πρόληψης και ορθής διατήρησης των πολιτιστικών αντικειμένων και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις εφαρμογής τους, καθώς και ενημέρωση σχετικά με την εφαρμογή προγράμματος προληπτικής συντήρησης, προστασίας και ασφάλειας των έργων τέχνης και γενικότερα όλων των συλλογών και αρχείων του ΚΜΣΤ.

Στην τελευταία συνάντηση του εκπαιδευτικού κύκλου, στο αμφιθέατρο του ΙΕΚ ΠΑΣΤΕΡ, θα πραγματοποιηθεί το **Workshop 'Μουσειολογία & Προληπτική Συντήρηση στην Πράξη'**. Οι συμμετέχοντες παίρνουν την πρωτοβουλία και μελετούν και παρουσιάζουν ένα μουσείο της Ελλάδας ή/και του εξωτερικού. Παράλληλα επισημαίνουν και θέτουν προς συζήτηση ειδικότερες εκφάνσεις της θεωρίας και της πρακτικής της μουσειολογίας και της προληπτικής συντήρησης.

Ο εκπαιδευτικός κύκλος θα ολοκληρωθεί στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, στη Μονή Λαζαριστών, με ξενάγηση στη Συλλογή Κωστάκη, περιήγηση στο τρισδιάστατο εικονικό θέατρο με θέμα τη Ρωσική Πρωτοπορία και με επίσκεψη στο εργαστήριο συντήρησης του ΚΜΣΤ.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ –II-

Α' ΚΥΚΛΟΣ

Παρασκευή 14 Μαρτίου 2014. Εισηγήτρια: Κατερίνα Μαυρομιχάλη

Ιστορία, Θεωρία, Πρακτική της Μουσειολογίας. Σημαντικοί σταθμοί στην ιστορία του συλλέγειν, από την αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη έως τη μεσαιωνική Ευρώπη.

Παρασκευή 21 Μαρτίου 2014. Εισηγήτρια: Κατερίνα Μαυρομιχάλη

Ιστορία των Μουσείων στην Ευρώπη: 16^{ος}-19^{ος} αι.

Παρασκευή 28 Μαρτίου 2014. Εισηγήτρια: Κατερίνα Μαυρομιχάλη

Ιστορία των Μουσείων στη Ρωσία και στην Αμερική: 18^{ος}-19^{ος} αι.

Παρασκευή 4 Απριλίου 2014. Εισηγήτρια: Κατερίνα Μαυρομιχάλη

Ιστορία των πρώτων δημόσιων συλλογών και η ίδρυση των πρώτων μουσείων στην Ελλάδα: 18^{ος}-19^{ος} αι.

Παρασκευή 11 Απριλίου 2014. Εισηγητής: Γιάννης Μπόλης

Θεσμοί και Μουσεία Τέχνης στην Ελλάδα: β' μισό του 19^{ου} αι.- α' μισό του 20^{ου} αι.

Β' ΚΥΚΛΟΣ

Παρασκευή 25 Απριλίου 2014. Εισηγήτρια: Όλγα Φώτα

Ορισμός, Ιστορία και Θεωρία της Προληπτικής Συντήρησης. Βασικές αρχές - Κανόνες.

Παρασκευή 9 Μαΐου 2014. Εισηγήτρια: Όλγα Φώτα

Εισαγωγή στις σημαντικότερες φυσικοχημικές μεθόδους διάγνωσης και προστασίας των έργων τέχνης.

Παρασκευή 16 Μαΐου 2014. Εισηγήτρια: Όλγα Φώτα

Εφαρμογή των μεθόδων διάγνωσης – Η συμβολή τους στην προληπτική συντήρηση. Παραδείγματα.

Παρασκευή 23 Μαΐου 2014. Εισηγητές: Γιάννης Μπόλης, Όλγα Φώτα

Το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης I: Συλλογές, Εκθέσεις

Το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης II: Βασικές αρχές και μέθοδοι της προληπτικής συντήρησης, Διεθνείς συνεργασίες, Ειδικά Προγράμματα ΕΣΠΑ.

Παρασκευή 30 Μαΐου 2014. Επιμέλεια-Συντονισμός: Κατερίνα Μαυρομιχάλη, Όλγα Φώτα

WORKSHOP: Μουσειολογία & Προληπτική Συντήρηση στην Πράξη

Παρασκευή 6 Ιουνίου 2014 στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη (Κολοκοτρώνη 21, Μονή Λαζαριστών, Σταυρούπολη)

- Ξενάγηση στη Συλλογή Κωστάκη από τη Διευθύντρια του ΚΜΣΤ Μαρία Τσαντσάνογλου
- Περιήγηση στο τρισδιάστατο εικονικό θέατρο με θέμα τη Ρωσική Πρωτοπορία: Γιάννης Μπόλης
- Επίσκεψη στο εργαστήριο συντήρησης του ΚΜΣΤ: Όλγα Φώτα

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Εγγραφές για α' + β' κύκλο διαλέξεων: από 10 Φεβρουαρίου έως 10 Μαρτίου 2014

Εγγραφές για β' κύκλο διαλέξεων: από 27 Μαρτίου έως 18 Απριλίου 2014

Έναρξη μαθημάτων: Παρασκευή 14 Μαρτίου 2014

Διάρκεια προγράμματος: από 14 Μαρτίου έως 6 Ιουνίου 2014, κάθε Παρασκευή, 16.00-18.00

Με την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος δίνονται βεβαιώσεις παρακολούθησης από το ΚΜΣΤ

Συμμετοχή:

Α' κύκλος: 40 €

Β' κύκλος: 40 €

Α' + Β': 60 €

Η συμμετοχή για φοιτητές, εκπαιδευτικούς, δημοσιογράφους, ενήλικες 60+, πολύτεκνους, ανέργους, με την επίδειξη σχετικής ταυτότητας:

Α' κύκλος: 30 €

Β' κύκλος: 30 €

Α' + Β': 40€

Απαραίτητη η προεγγραφή – Περιορισμένες οι θέσεις

Λόγω των περιορισμένων θέσεων **οι προεγγραφές** ολοκληρώνονται με την εξόφληση της συμμετοχής έως και την Πέμπτη 6 Μαρτίου 2014, είτε στη Μονή Λαζαριστών Δευτέρα – Παρασκευή 10.30-3.30 είτε στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης στο Λιμάνι, Τρίτη-Κυριακή, 10.30-5.30.

-10 € για όσους ενδιαφέρονται να δηλώσουν συμμετοχή και στους δύο

εκπαιδευτικούς κύκλους: 1. Εισαγωγή στη Μουσειολογία και στην Προληπτική Συντήρηση

& 2. Η τέχνη από τον μοντερνισμό στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Σύγχρονες τάσεις και ζητήματα.

Για δηλώσεις συμμετοχής:

Κατερίνα Μαυρομιχάλη

Τμήμα Έρευνας, Δια Βίου Μάθησης & Συνεδρίων

Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Κολοκοτρώνη 21, Μονή Λαζαριστών, 56430 Θεσσαλονίκη

Στα τηλ. 2310 589 148, 2310 589 143 (Δευτέρα-Παρασκευή, 10.00-16.00) &

στην ηλεκτρονική διεύθυνση: mavromichali@greekstatemuseum.com

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ

Η Κατερίνα Μαυρομιχάλη, δρ αρχαιολογίας-μουσειολόγος, ολοκλήρωσε τις προπτυχιακές σπουδές της στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έλαβε τον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών και τον διδακτορικό τίτλο του ίδιου τμήματος. Έλαβε, επίσης, τον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών του King's College London University, MA Cultural and Creative Industries. Εργάστηκε στις ΙΖ΄ και ΙΣΤ΄ Εφορείες Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, στην 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, ως Στέλεχος Πολιτιστικής Διαχείρισης στην Έταιρεία Προβολής της Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Α.Ε. – Πολιτιστική Ολυμπιάδα 2001-2004, καθώς και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, υποστηρίζοντας τις εκθεσιακές, εκπαιδευτικές και επικοινωνιακές δράσεις του. Από το 2002 εργάζεται ως επιμελήτρια στο ΚΜΣΤ στο Τμήμα Έρευνας, Δια βίου μάθησης και Συνεδρίων. Έχει συμμετάσχει σε ευρωπαϊκά προγράμματα ως μέλος της επιστημονικής ομάδας εργασίας και ως εθνική εκπαιδευτρια π.χ. Collections Mobility-Lending for Europe 21st century, Mobility and Exchange of Museum Educators for Training, Ecos-Ouverture-The Mediterranean mosaics. Δίδαξε ως επιστημονικός συνεργάτης στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, στο Τμήμα Αρχιτεκτονικής ΑΠΘ, στο Διαπανεπιστημιακό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Μουσειολογία ΑΠΘ, στο Τμήμα Μουσειολογίας, Μουσειογραφίας και Σχεδιασμού Εκθέσεων ΤΕΙ Πάτρας και στο Τμήμα Προστασίας και Συντήρησης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΤΕΙ Ιονίων Νήσων. Το επιστημονικό, διδακτικό, ερευνητικό έργο της περιλαμβάνει θέματα ιστορίας της τέχνης, αρχαιολογίας, πολιτιστικής διαχείρισης, μουσειολογίας, μουσειοπαιδαγωγικής και συντήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΟΛΓΑ ΦΩΤΑ

Η Όλγα Φώτα, δρ αρχαιολογίας-επιστήμονας συντήρησης, ολοκλήρωσε τις προπτυχιακές σπουδές της στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ. Έλαβε τον διδακτορικό τίτλο του ίδιου τμήματος με εξειδίκευση στην Επιστήμη της Συντήρησης, καθώς επίσης και τον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Αρχιτεκτονικής του ΑΠΘ με εξειδίκευση στην 'Προστασία και Διατήρηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Επιστήμη της Συντήρησης'. Μελέτησε Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης στις σχολές 'Istituto di Storia, Arte e Restauro 'Lorenzo de' Medici'' και 'Istituto d'Arte e Restauro 'Palazzo Spinelli'' στη Φλωρεντία. Εργάστηκε στην 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης και από το 2000 εργάζεται στο ΚΜΣΤ ως υπεύθυνη Προληπτικής συντήρησης, Προστασίας και Ασφάλειας των Συλλογών του μουσείου. Συμμετείχε σε πανεπιστημιακά προγράμματα του ΑΠΘ με θέμα τη διδασκαλία της τέχνης και εργάστηκε ως επιστημονική συνεργάτιδα, στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, κατά την περίοδο 2008 – 2012. Στα πλαίσια της εργασίας της στο ΚΜΣΤ είχε την ευκαιρία να συνεργαστεί για τον συντονισμό και την προετοιμασία εκθέσεων με ορισμένα από τα σημαντικότερα μουσεία και πολιτιστικά ιδρύματα της Ευρώπης και των Η.Π.Α.: MoMA, Tate Modern, Royal Academy of Arts, Peggy Guggenheim Museum, Smithsonian Museum, Martin Gropius Bau, Museo de Arte Moderna Reina Sofia, Museo Thyssen – Bornemisza, Stedelijk Museum, Tretyakov National Gallery, Musee d'Orsay, Centre Georges Pompidou κ.ά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΛΗΣ

Ο Γιάννης Μπόλης, δρ ιστορίας της τέχνης, σπούδασε στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., όπου εκπόνησε τη διδακτορική του διατριβή (*Οι καλλιτεχνικές εκθέσεις. Οι καλλιτέχνες και το κοινό τους στην Αθήνα του 19ου αιώνα*, Θεσσαλονίκη 2000). Την περίοδο 1992-2000 εργάστηκε για την έκδοση του *Λεξικού Ελλήνων Καλλιτεχνών. Ζωγράφοι - Γλύπτες - Χαράκτες. 16ος - 20ός αιώνες* (Αθήνα 1997-2000). Από το 2001 είναι επιμελητής στο Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και από το 2010 είναι Προϊστάμενος του Τμήματος Συλλογών, Τεκμηρίωσης και Εκθέσεων του ΚΜΣΤ. Έχει συγγράψει δύο μελέτες για την ιστορία της ελληνικής χαρακτικής και μονογραφίες για Έλληνες καλλιτέχνες (*Γιάννης Μόραλης, Γιάννης Τσαρούχης, Α. Τάσσο, Χρήστος Μπocάρος, Χρίστος Καράς, Όπυ Ζούνη, Βάσω Κατράκη, Γιαννούλης Χαλεπάς*). Κείμενά του έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικούς καταλόγους εκθέσεων και περιοδικά τέχνης. Έχει επιμεληθεί εκθέσεις ελληνικής τέχνης και έχει συνεργαστεί στην οργάνωση διεθνών εκθέσεων. Δίδαξε ιστορία της τέχνης (κινήματα του μοντερνισμού το πρώτο μισό του 20ού αιώνα και ιστορία των εφαρμοσμένων τεχνών τον 19ο και τον 20ό αιώνα) στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη Φλώρινα.